Lieta Nr.C10079913

Lietas arhīva Nr.C 0799-13/05

S P R I E D U M S

LATVIJAS REPUBLIKAS VĀRDĀ

2013.gada 15.oktobrī, Bauskā.

Bauskas rajona tiesa

tiesnese I.Tikuma,

ar sekretāri E.Plato

piedaloties prasītājai /pers. A/

atbildētājam /pers. B/

izskatīja atklātā tiesas sēdē Bauskā, Zaļā ielā 12, civillietu **/pers. A/** maza apmēra prasībā pret **/pers. B/** par uzturlīdzekļu piedziņu,

k o n s t a t ē j a:

Bauskas rajona tiesā 2013.gada 18.jūlijā saņemta /pers. A/ (turpmāk- Prasītāja) maza apmēra prasība pret /pers. B/ (turpmāk- Atbildētājs) par uzturlīdzekļu piedziņu 2008.gada 07.aprīlī dzimušās meitas /pers. C/ uzturam. Prasītāja norāda, ka bērns no 2013.gada maija dzīvo ar Prasītāju. Atbildētājs materiālu palīdzību sniedz neregulāri un nepietiekamā apmērā.

Lūdz piedzīt no Atbildētāja uzturlīdzekļus meitas uzturam 25% apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas mēnesī līdz bērna 7 gadu vecumam un 30% apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas mēnesī no bērna 7 gadu vecuma līdz bērna pilngadībai. Prasība pamatota uz Civillikuma 177., 179.pantu.

Atbildētājs sniedzis paskaidrojumu, norādot, ka prasību atzīst pilnā apmērā. Lūdzis, lai notiktu uzklausīšana tiesas sēdē, jo ir iespēja noslēgt izlīgumu. Norāda, ka maksā uzturlīdzekļus labprātīgi (21.-22.lietas lapas).

Ar tiesneses lēmumu, ņemot vērā Atbildētāja lūgumu un pamatojoties uz Civilprocesa likuma (turpmāk- CPL) 250.^{26} pantu, noteikta lietas iztiesāšana tiesas sēdē (24.lietas lapa).

Prasītāja tiesas sēdē prasību uzturēja, lūdza piedzīt uzturlīdzekļus minimālajā apmērā no prasības iesniegšanas dienas. Paskaidroja, ka pēc prasības celšanas Atbildētājs veicis divus maksājumus- septembrī Ls 35, oktobrī Ls 50.

Atbildētājs tiesas sēdēprasību atzina, paskaidroja, ka vēlas rūpēties par bērnu. Pēc prasības iesniegšanas veicis maksājumus kā norāda Prasītāja.

Pārbaudījusi un novērtējusi rakstveida pierādījumus, uzklausījusi pušu paskaidrojumus, izskaidrojusi procesuālās tiesības un pienākumus, tiesa atzīst, ka prasība par uzturlīdzekļu piedziņu ir apmierināma.

Ar lietas materiāliem pievienoto dzimšanas apliecības kopiju pierādīts, ka Prasītāja un Atbildētājs ir 2008.gada 07.aprīlī dzimušās /pers. C/ vecāki (10.lietas lapa).

Civillikuma (CL) 177.pants paredz, ka līdz pilngadības sasniegšanai [219.p.] bērns ir vecāku aizgādībā.

CL 178.pants paredz, *ja vecāki dzīvo šķirti, vecāku kopīga aizgādība turpinās. Bērna aprūpi un uzraudzību īsteno tas no vecākiem, pie kura bērns dzīvo.*

Lietā nav strīda, bērna aprūpi un uzraudzību īsteno Prasītāja.

CL 179.pants nosaka, ka *vecāku pienākums ir samērā ar viņu spējām un mantas stāvokli uzturēt bērnu. Šis pienākums gulstas uz tēvu un māti līdz laikam, kad bērns pats var sevi apgādāt. Strīdus par uzturlīdzekļiem bērnam izšķir tiesa. Pienākums gādāt par bērna uzturēšanu neizbeidzas, ja bērns ir šķirts no ģimenes vai nedzīvo kopā ar vienu no vecākiem vai abiem vecākiem.*

Panta piektā daļa paredz, ka *minimālo uzturlīdzekļu apmēru, kuru bērnam nodrošināt ir pienākums katram no vecākiem neatkarīgi no viņa spējām uzturēt bērnu un mantas stāvokļa, nosaka Ministru kabinets, ņemot vērā valstī noteikto minimālo mēnešalgu un bērna vecumu.*

Ministru kabineta 2013.gada 15.janvāra noteikumi Nr.37 "Noteikumi par minimālo uzturlīdzekļu apmēru bērnam", kuri izdoti saskaņā ar CL 179.panta piekto daļu, nosaka, ka katra vecāka pienākums ir katru mēnesi nodrošināt saviem bērniem minimālos uzturlīdzekļus- katram bērnam no viņa piedzimšanas līdz 7 gadu vecuma sasniegšanai- 25% apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas, no 7 gadu vecuma sasniegšanas līdz 18 gadu vecuma sasniegšanai - 30% apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas.

Saskaņā ar Ministru kabineta 2010.gada 30.novembra noteikumiem Nr.1096, minimālā mēneša darba alga no 2011.gada 1.janvāra valstī ir noteikta 200 latu, līdz ar ko minimālais uzturlīdzekļu apmērs, kas jānodrošina katram no vecākiem bērniem līdz 7 gadu vecumam ir Ls 50 mēnesī katram bērnam, bet no bērnu 7 gadu vecuma Ls 60 mēnesī katram bērnam.

Bērnu tiesību aizsardzības likuma 10.panta pirmā daļa nosaka, ka *bērnam ir tiesības uz tādiem dzīves apstākļiem un labvēlīgu sociālo vidi, kas nodrošina pilnvērtīgu fizisko un intelektuālo attīstību. Katram bērnam ir jāsaņem atbilstošs uzturs, apģērbs un pajumte*.

Atbildētājam kā bērna tēvam ir pienākums regulāri piedalīties bērna uzturēšanā, maksājot uzturlīdzekļus vismaz minimālajā apmērā, tātad Ls 50 mēnesī, jo pušu meita vēl nav sasniegusi 7 gadu vecumu.

Prasītāja lūdz piedzīt uzturlīdzekļus atbilstoši Ministru kabineta noteiktajam minimālajam apmēram.

Atbildētājs ir atzinis prasību pilnā apmērā, norāda, ka pēc prasības celšanas veikti divi maksājumi, par ko strīda nav.

Tiesa atzīst, ka katra vecāka pienākums dot uzturlīdzekļus sava bērna uzturēšanai ir absolūts pienākums, kurš noteikts ar likumu, un no šī pienākuma neviens vecāks nevar būt atbrīvots neskatoties ne uz kādiem apstākļiem.

Ņemot vērā, ka Atbildētāja kā bērna tēva pienākums, atbilstoši CL 179.pantam, neatkarīgi no viņa spējām un mantas stāvokļa vai jebkādiem citiem apstākļiem ir nodrošināt sava bērnu uzturēšanai uzturlīdzekļus, uzturlīdzekļi no atbildētāja piedzenami tādā apmērā, kāds noteikts ar Ministru kabineta noteikumiem par minimālo uzturlīdzekļu apmēru, kā to lūgusi Prasītāja.

Tiesa atzīst, ka uzturlīdzekļi piedzenami no prasības iesniegšanas dienas, jo ar prasības celšanas dienu Prasītāja uzsāk īstenot savu aizskarto interešu aizsardzību tiesā. Minētais atbilst bērna interesēm un tiesu praksei (sk. Augstākās tiesas Senāta 2010.gada 27.janvāra spriedums lietā Nr.SKC- 254). Tā kā no lietas materiālos esošās konta izdrukas redzams, ka pēc prasības celšanas Atbildētājs veicis maksājumu 2013.gada 16.septembrī un kā norādīja puses, oktobrī veikts maksājums Ls 50 apmērā, minētie maksājumi ieskaitāmi uzturlīdzekļu maksājumos. Uzturlīdzekļi piedzenami līdz bērna pilngadībai, kā lūgusi Prasītāja.

CPL 33.pants nosaka, ka *tiesas izdevumi ir valsts nodeva, kancelejas nodeva, ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi.* CPL 39.panta pirmās daļas 5.punkts nosaka, ka *ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi ir ar tiesas pavēstu un citu tiesas dokumentu piegādāšanu, izsniegšanu un tulkošanu saistītie izdevumi.*

Saskaņā ar CPL 43.panta pirmās daļas 3.punktu prasītāja ir atbrīvota no tiesas izdevumu samaksas prasībā par uzturlīdzekļu piedziņu. CPL 42.panta pirmā daļa paredz, ka *tiesas izdevumi, ja prasītājs no to samaksāšanas bijis atbrīvots, piespriežami no atbildētāja valsts ienākumos*.

Saskaņā ar CPL 35.panta pirmās daļas 3.punktu *prasības summa prasībās par uzturlīdzekļu piedziņu ir maksājumu kopsumma par vienu gadu*. Maksājumu kopsumma par vienu gadu ir Ls 600 (Ls 50 reiz 12 mēneši). Valsts nodeva saskaņā ar CPL 34.panta pirmās daļas pirmā punkta a apakšpunktu, ir Ls 90 (15% no Ls 600).

Tiesa atzīst, ka no Atbildētāja par labu valstij piedzenami tiesas izdevumi- valsts nodeva par prasību par uzturlīdzekļu piedziņu Ls 90 un ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi par prasības pieteikuma noraksta nosūtīšanu Atbildētājam un pavēstu nosūtīšanu pusēm Ls 4,75.

Pamatojoties uz Civilprocesa likuma 42., 43., 56., 74., 93., 189., 193., 194., 199., 250.^{26}., 454.pantiem tiesa

n o s p r i e d a :

Prasību apmierināt pilnībā.

Piedzīt no **/pers. B/**, personas kods /personas kods/, par labu **/pers. A/**, personas kods /personas kods/, uzturlīdzekļus sākot no 2013.gada 18.jūlija meitas /pers. C/, dzimusi 2008.gada 07.aprīlī, personas kods /personas kods/, uzturam **Ls 50** (piecdesmit lati) mēnesī, bet ne mazāk kā 25% apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas mēnesī līdz bērna 7 gadu vecumam- 2015.gada 06.aprīlim, bet sākot no bērna 7 gadu vecuma 2015.gada 07.aprīļa piedzīt uzturlīdzekļus ne mazāk kā 30% apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas mēnesī, līdz bērna pilngadībai. Ieskaitīt uzturlīdzekļu maksājumos /pers. B/ pēc 2013.gada 18.jūlija veiktos maksājumus.

Piedzīt no **/pers. B/**, personas kods /personas kods/, par labu valstij tiesas izdevumus- valsts nodevu **Ls 90** (deviņdesmit lati), ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus **Ls 4,75** (četri lati 75 santīmi). Noteikt atbildētājam termiņu sprieduma par tiesas izdevumu piedziņu labprātīgai izpildei 10 dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Valsts nodeva iemaksājama: saņēmējs: Valsts kase; NMR 90000050138; Konta Nr. LV55TREL1060190911200; BIC kods TRELLV22; Valsts nodeva, ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi iemaksājami: saņēmējs: Tiesu administrācija Mūkusalas iela 41b,

Rīga; NMR 90001672316; ar PVN apliekamās personas Nr. LV90001672316; saņēmēja iestāde: Valsts kase BIC kods TRELLV 22; Konta Nr. LV51TREL2190458019000; maksājuma mērķis- 21499 (atbildētāja vārds, uzvārds). Maksājumus apliecinoši dokumenti sprieduma labprātīgas izpildes termiņā iesniedzami Bauskas rajona tiesas kancelejā, pretējā gadījumā tiesa nodos spriedumu par tiesas izdevumu piedziņu piespiedu izpildei zvērinātam tiesu izpildītājam.

Spriedums apelācijas kārtībā nav pārsūdzams. Spriedumu var pārsūdzēt kasācijas kārtībā 30 dienu laikā no pilna sprieduma sastādīšanas datuma- 2013.gada 16.oktobra Latvijas Republikas Augstākās tiesas Senāta Civillietu departamentam, iesniedzot kasācijas sūdzību Bauskas rajona tiesā.

Tiesnese I.Tikuma